

sürücüsüz ve operatörsüz, iş makinesi, kamyonet, kamyon, otobüs, minibüs ve sürücüsüz binek araç kiralama hizmet alımı işi olduğu, kiralanacak araçların farklı faaliyet alanında kullanılan ve ayrıntılı teknik özellikleri bulunan araçlardan oluştuğu, ayrıca İdari Şartname'de iş ortaklığından oluşan isteklinin her bir ortağının yük, eşya ve yolcu taşımalarına ilişkin belgelere sahip olması gerektiğinin düzenlendiği, ihale konusu işin gerçekleştirilebilmesi için

ilgili mevzuat gereğince alınması zorunlu belgelerin iş ortaklığının her bir ortağınca ayrı ayrı sunulması zorunlu olmakla birlikte mevcut ihaledeki araç sayısı, kullanım alanlarının farklılığı, araçların teknik özellikleri dikkate alındığında bu kadar geniş ölçekli araç kiralama hizmetinde iş ortaklığının her bir ortağından ayrı ayrı yetki belgelerinin istenmesi ve ihalenin kısmi teklife açılmamasının ihaleye katılımı daraltacağı, diğer taraftan benzer iş

düzenlemesinin de ihale konusu iş ile aynı olduğu hususu dikkate alındığında söz konusu düzenlemelerin isteklilerin ihaleye katılımını engelleyici ve rekabeti daraltıcı nitelikte olduğu

sürücüsüz ve operatörsüz, iş makinesi, kamyonet, kamyon, otobüs, minibüs ve sürücüsüz binek araç kiralama hizmet alımı işi olduğu, kiralanacak araçların farklı faaliyet alanında kullanılan ve ayrıntılı teknik özellikleri bulunan araçlardan oluştuğu,

ayrıca İdari Şartname'de iş ortaklığından oluşan isteklinin her bir ortağının yük, eşya ve yolcu taşımalarına ilişkin belgelere sahip olması gerektiğinin düzenlendiği, ihale konusu işin gerçekleştirilebilmesi için ilgili mevzuat gereğince alınması zorunlu belgelerin iş ortaklığının her bir ortağınca ayrı ayrı sunulması zorunlu olmakla birlikte mevcut ihaledeki araç sayısı, kullanım alanlarının farklılığı, araçların teknik özellikleri dikkate

alındığında bu kadar geniş ölçekli araç kiralama hizmetinde iş ortaklığının her bir ortağından ayrı ayrı yetki belgelerinin istenmesi ve ihalenin kısmi teklife açılmamasının ihaleye katılımı daraltacağı, diğer taraftan benzer iş düzenlemesinin de ihale konusu iş ile aynı olduğu hususu dikkate alındığında söz konusu düzenlemelerin isteklilerin ihaleye katılımını engelleyici ve rekabeti daraltıcı nitelikte olduğu

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Temel ilkeler" başlıklı 5'inci maddesinde "İdareler, bu Kanuna göre yapılacak

ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur.” hükmü,

İhale ilan tarihinde yürürlükte bulunan Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin “Makine, teçhizat ve diğer ekipmana ilişkin belgeler ve kapasite raporu” başlıklı 41'inci maddesinin birinci fıkrasında “İşin yapılabilmesi için gerekli görülen makine, teçhizat ve diğer ekipmanın sayısına ve niteliğine dokümanda yer verilir. Makine, teçhizat ve ekipman için kendi malı olma şartının aranmaması esastır. Ancak idare, işin niteliğinin gerektirdiği hallerde, ihale konusu işin yapılabilmesi için adaya veya istekliye ait olmasını gerekli gördüğü makine, teçhizat ve diğer ekipmanı yeterlik kriteri olarak belirleyebilir. Bu durumda, makine, teçhizat ve diğer ekipmanın, teknik kriterlerine yönelik olarak dokümanda düzenleme yapılmış ise, bu niteliğe yönelik belgelerin de başvuru veya teklif kapsamında sunulması zorunludur.” hükmü,

İdari Şartname'nin “İhale konusu işe ilişkin bilgiler” başlıklı 2'nci maddesinde “2.1. İhale konusu hizmetin;

a) Adı: 2021 VE 2022 YILLARINA AİT MUHTELİF CİNS VE MİKTARLARDA İŞ MAKİNESİ VE ARAÇ KİRALAMA HİZMET ALIMI İŞİ

b) Miktarı ve türü:

48 Kalem Sürücüsüz ve Operatörsüz, İş Makinesi, Kamyonet, Kamyon, Otobüs ve Minibüs, 9 Kalem Sürücüsüz Binek Araç Kiralama Hizmet alımı

Ayrıntılı bilgi idari şartnamenin ekinde yer almaktadır.

c) Yapılacağı yer: Beykoz İlçe Genel

ç) Bu bent boş bırakılmıştır.” düzenlemesi,

Aynı Şartname'nin “İhaleye katılabilmek için gereken belgeler ve yeterlik kriterleri” başlıklı 7'nci maddesinde “7.1.h)

İstekli, 4925 Sayılı Karayolu Taşıma Kanunu 5. Maddesinde ve Karayolu Taşıma Yönetmeliği'nin 5. ve 6. Maddesinde zorunluluğu ve detayları belirtilen yük, eşya ve yolcu taşıma faaliyetlerini yürütebilmesi için zorunlu olan B2 (otobüs ve minibüsler için), K1 (kamyon ve kamyonetler için) ile Tursab A Grubu Seyahat Acenteliği belgelerine sahip olmak zorundadır.

...

7.2. İhaleye iş ortaklığı olarak teklif verilmesi halinde;

7.2.1. İş ortaklığının her bir ortağı tarafından 7.1. maddesinin (a), (b) ve (h) bentlerinde yer alan belgelerin ayrı ayrı sunulması zorunludur.

...

7.5.2. 1 – 23 adet Binek Oto Hizmet Aracı – Tip 1 – 4 adedi kendi malı olacaktır.

2 – 31 adet Binek Oto Hizmet Aracı – Tip 2 – 4 adedi kendi malı olacaktır.

3 – 1 adet Binek Oto Hizmet Aracı – Tip 3 – 1 adedi kendi malı olacaktır.

4 – 8 adet Binek Oto Hizmet Aracı – Tip 4 – 4 adedi kendi malı olacaktır.

5 – 1 adet Binek Oto Hizmet Aracı – Tip 5 – Kendi malı olma şartı yoktur.

6 – 1 adet Binek Oto Hizmet Aracı – Tip 6 – Kendi malı olma şartı yoktur.

- 7 – 1 adet Binek Oto Suv Tipi Hizmet Aracı (En Az 1400 cc – 55 Kw) – 1 adedi kendi malı olacaktır.
- 8 – 2 adet En az 7 kişilik Hizmet Aracı – 1 adedi kendi malı olacaktır.
- 9 – 54 adet Camlı Çift Sürgü Kapılı Minivan Tipi Araç – 8 adedi kendi malı olacaktır.
- 10 – 9 adet En az 3,5 Tonluk Açık Sac Kasalı Çift Kabin Kamyonet – 4 adedi kendi malı olacaktır.
- 11 – 3 adet En az 3,5 Tonluk Tenteli Sac Kasalı Çift Kabin Kamyonet – 2 adedi kendi malı olacaktır.
- 12 – 2 adet En az 3,5 Tonluk Tenteli Sac Kasalı Tek Kabin Kamyonet – 1 adedi kendi malı olacaktır.
- 13 – 1 adet En az 3 Tonluk Tenteli Kasalı Tek Kabin Kamyonet – 1 adedi kendi malı olacaktır.
- 14 – 7 adet 4×4 Açık Sac Kasalı Çift Kabin Kamyonet – 2 adedi kendi malı olacaktır.
- 15 – 5 adet Açık Sac Kasalı Çift Kabin İlaçlama Aracı – 2 adedi kendi malı olacaktır.
- 16 – 1 adet Azami Yüklü Ağırlığı En Az 4,7 Ton Hayvan Toplama Aracı – 1 adedi kendi malı olacaktır.
- 17 – 3 adet Çift Kabin Mini Hayvan Toplama Aracı – 1 adedi kendi malı olacaktır.
- 18 – 1 adet Tamir Bakım – Onarım Aracı – 1 adedi kendi malı olacaktır.
- 19 – 2 adet Yemek Taşıma Aracı – 1 adedi kendi malı olacaktır.
- 20 – 1 adet En Az 42+1 Kişilik Otobüs – 1 adedi kendi malı olacaktır.

- 21 – 7 adet En Az 35+1 Kişilik Otobüs – 5 adedi kendi malı olacaktır.
- 22 – 7 adet En Az 16+1 Kişilik Otobüs – 5 adedi kendi malı olacaktır.
- 23 – 3 adet En Az 14+1 Kişilik Minibüs – 2 adedi kendi malı olacaktır.
- 24 – 1 adet Cenaze Nakil Aracı (Tabutlu – Soğutmalı) – 1 adedi kendi malı olacaktır.
- 25 – 2 adet Kanal Kazıcı ve Yükleyici – 1 adedi kendi malı olacaktır.
- 26 – 1 adet Mini Kanal Kazıcı ve Yükleyici – 1 adedi kendi malı olacaktır.
- 27 – 1 adet Paletli Mini Ekskavatör – 1 adedi kendi malı olacaktır.
- 28 – 1 adet Kombine Kanal Açma ve Temizleme Aracı – 1 adedi kendi malı olacaktır.
- 29 – 1 adet Hidrolik Platformlu Sepetli Araç (22 mt'lik) – 1 adedi kendi malı olacaktır.
- 30 – 1 adet Vinç Platformlu en az 10 Tonluk Kamyon – 1 adedi kendi malı olacaktır.
- 31 – 1 adet En az 10 Tonluk Yan Kapakları Tam Açmalı Damperli Kamyon – 1 adedi kendi malı olacaktır.
- 32 – 1 adet En az 7 Tonluk Damperli Kamyon – 1 adedi kendi malı olacaktır.
- 33 – 1 adet En az 15 Tonluk Arazöz – 1 adedi kendi malı olacaktır.
- 34 – 2 adet Çift Kabin Polyester Kasa Araç – 1 adedi kendi malı olacaktır.

- 35 – 2 adet En az 16 m³ lük Tek Kabin Polyester Kasa Araç – 1 adedi kendi malı olacaktır.
- 36 – 1 adet Yağlama Aracı – Kendi malı olma şartı yoktur.
- 37 – 1 adet En az 7 Tonluk Akaryakıt Tankeri – 1 adedi kendi malı olacaktır.
- 38 – 1 adet Mobil Mutfak Aracı – 1 adedi kendi malı olacaktır.
- 39 – 5 adet Golf Aracı (Sürücü dahil en az 6 kişi taşıma kapasiteli) – 2 adedi kendi malı olacaktır.
- 40 – 4 adet Dört Tekerlekli Motosiklet – 2 adedi kendi malı olacaktır.
- 41 – 2 adet Motosiklet – 1 adedi kendi malı olacaktır.
- 42 – Led Ekranlı Mobil Sahne Aracı (İdarece İstenildiğinde) – Kendi malı olma şartı yoktur.
- 43 – En az 45+1 Otobüs Şehir Dışı Görev (İdarece İstenildiğinde) – Kendi malı olma şartı yoktur.
- 44 – En az 27+1 Otobüs Şehir Dışı Görev (İdarece İstenildiğinde) – Kendi malı olma şartı yoktur.
- 45 – En az 45+1 Otobüs Şehir İçi Görev (İdarece İstenildiğinde) – Kendi malı olma şartı yoktur.
- 46 – En az 27+1 Otobüs Şehir İçi Görev (İdarece İstenildiğinde) – Kendi malı olma şartı yoktur.
- 47 – Kanal Kazıyıcı ve Yükleyici (İdarece İstenildiğinde) – Kendi malı olma şartı yoktur.
- 48 – Mini Kanal Kazıyıcı ve Yükleyici (İdarece İstenildiğinde) – Kendi malı olma şartı yoktur.
- 49 – Azami Yüklü Ağırlığı En az 15 Ton 4×4 Kar Küreme Ve Tuzlama Aracı (İdarece İstenildiğinde) – Kendi malı olma şartı

yoktur.

50 – Kanal Kazıyıcı ve Yükleyci (İdarece İstenildiğinde) – Kendi malı olma şartı yoktur.

51 – Greyder (İdarece İstenildiğinde) – Kendi malı olma şartı yoktur.

52 – Hidrolik Platformlu Sepetli Araç 55m (İdarece İstenildiğinde) – Kendi malı olma şartı yoktur.

53 – Hidrolik Platformlu Sepetli Araç en az 38m (İdarece İstenildiğinde) – Kendi malı olma şartı yoktur.

54 – Hidrolik Sepetli Platformlu Araç 28 m (İdarece İstenildiğinde) – Kendi malı olma şartı yoktur.

55 – En az 10 ton Kaldırma Kapasiteli Mobil Vinç (İdarece İstenildiğinde) – Kendi malı olma şartı yoktur.

56 – Asfalt Robotu – 8 M3 (İdarece İstenildiğinde) – Kendi malı olma şartı yoktur.

57 – Arazöz 16 Ton (İdarece İstenildiğinde) – Kendi malı olma şartı yoktur.

Bu ihale kapsamında istenilen kendi malı araçlar hizmet alımı ihaleleri yönetmeliğinin 41. Maddesi hükmü doğrultusunda ihale konusu işin yapılabilmesi için isteklinin kendi malı olması gerekmektedir. Adayın veya isteklinin kendi malı olan makine, teçhizat ve diğer ekipman; ruhsat, demirbaş ve amortisman defterine kayıtlı olduğuna dair noter tespit tutanağı yada yeminli mali müşavir raporu veya serbest muhasebeci mali müşavir raporu ile tevsik edilir. Geçici ithalle getirilmiş veya finansal kiralama yolu ile edinilmiş makine veya ekipman kira sözleşmesinin sunulması ve ihalenin ilk ilan veya davet tarihine kadar olan kiralalarının ödendiğinin belgelenmesi şartı ile adayın veya isteklinin kendi malı sayılır. İstekliler Kendi Malı olarak sunacakları araç ve iş makinalarının ruhsat fotokopilerini teklifleri ekinde sunacaklardır.

İş ortaklığında makine, teçhizat ve ekipman ortaklardan biri, birkaçı veya tamamı tarafından sağlanabilir.

...

7.6. İş makinesi ve araç kiralanması işi benzer iş olarak kabul edilecektir.

Benzer işlere ilişkin sunulan iş deneyim belgelerinde benzer iş dışında başka işler de var ise; benzer iş tutarının tespiti amacı ile iş deneyim belgesinin alındığı idareden onaylı benzer iş kaleminin tutarının görüleceği resmi belge (kesin hakediş vb.) iş deneyim belgesi ekine konularak sunulacaktır.” düzenlemesi,

Aynı Şartname'nin “Kısmi teklif verilmesi” başlıklı 20'nci maddesinde “20.1. Bu ihalede işin tamamı için teklif verilecektir.

20.2. Kısmi teklife ilişkin açıklamalar

20.2.1. Bu madde boş bırakılmıştır.” düzenlemesi yer almaktadır.

Şikayete konu kendi malı şartı aranan araçların ayrıntılı olarak özelliklerine Teknik Şartnamede yer verilmiştir.

Yukarıda aktarılan mevzuat hükümlerinden anılan Kanun'un 5'inci maddesinde belirtilen temel ilkeler çerçevesinde, isteklilerin ihale konusu işe ilişkin yeterliklerinin saptanması amacıyla öngörülecek değerlendirme kriterlerinin rekabeti engellemeyecek şekilde belirlenmesi gerektiği, bu bağlamda işte kullanılacak makine ve ekipmana ilişkin olarak kendi malı olma şartının aranmamasının esas olduğu, ancak

ihale konusu işin niteliği ve kapsamına göre ve bilhassa ihtiyacın gecikmeksizin karşılanması amacıyla, isteklilerin ihale konusu alandaki etkinliklerinin hâlihazırdaki durumu için bir gösterge olması bakımından, makine ve ekipmanın bir bölümünün kendi malı olma şartının idarece aranmasının mümkün olabileceği, diğer bir anlatımla kendi malı olma şartına ilişkin yeterlik kriterleri belirlenirken, bir yandan rekabetin sağlanması, diğer taraftan da ihale konusu işin, sözleşmeyi şartlarına uygun şekilde ve zamanında ifa edecek ehil yüklenicilere ihale edilmesi hususlarının yani temel ilkeler arasında kurulması gereken dengenin ihale konusu işi yaptıracak idare tarafından gözetilmesi gerektiği anlaşılmaktadır.

Bu minvalde ihale dokümanı incelendiğinde idarece toplam 203 adet aracın işyerinde bulundurulmasının istendiği, (idarece istenildiğinde getirilecek araçlar dahil edilmemiştir.) söz konusu araçlardan 71 adet araç için kendi malı olma şartı arandığı, kendi malı olması istenen araçların farklı tür ve özellikte bulunan, aynı zamanda farklı iş kollarında kullanılan binek oto, minibüs, otobüs, kamyon, kamyonet, iş makinası vb. araçlardan oluştuğu, teknik şartnamede ayırt edici özelliklerine yer verilerek kendi malı olma şartı aranan söz konusu araçların işin yürütülmesi sırasında yüklenici tarafından farklı yöntemlerle tedarik edilmesinin mümkün olduğu anlaşıldığından idare tarafından farklı faaliyet alanında kullanılan ve birçok farklı özelliği bulunan söz konusu araçlara kendi malı olma şartı getirilmesinin 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun temel ilkeleri arasında sayılan rekabet ilkesine aykırı hususlar içerdiği ve başvuru sahibinin iddiasının uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

Diğer taraftan 4734 sayılı Kanun'un "İhale ve ön yeterlik dokümanının içeriği ve idari şartnamede yer alması zorunlu hususlar" başlıklı 27'nci maddesinin ikinci fıkrasının (h) bendinde, ihale konusu işin tamamına veya bir kısmına teklif

verilmesinin mümkün olup olmadığı idari şartnamede belirtilmesi zorunlu hususlar arasında sayılmıştır. Bu açıdan idarelerce ihalelere katılımı daraltıcı nitelikte düzenlemelerin yapılmaması esas olup, kamu yararı, hizmet gerekleri ve ihale konusu işin ifası sırasında oluşabilecek durumlar göz önünde bulundurularak ihalenin kısmi teklife açılıp açılmayacağı hususunun ayrıca değerlendirilmesi gerekmektedir.

İhale dokümanının incelenmesinden, başvuru konusu ihalenin 2021 ve 2022 yıllarına ilişkin 48 kalem sürücüsüz ve operatörsüz, iş makinesi, kamyonet, kamyon, otobüs, minibüs ve 9 kalem sürücüsüz binek araç kiralama hizmet alımı işi olduğu, kiralanacak araçların farklı faaliyet alanında kullanılan ve ayrıntılı teknik özellikleri bulunan araçlardan oluştuğu, ayrıca İdari Şartname'de iş ortaklığından oluşan isteklinin her bir ortağının yük, eşya ve yolcu taşımalarına ilişkin belgelere sahip olması gerektiğinin düzenlendiği, HAIUY m. 38/4 gereğince ihale konusu işin gerçekleştirilebilmesi için ilgili mevzuat gereğince alınması zorunlu belgelerin iş ortaklığının her bir ortağınca ayrı ayrı sunulması zorunlu olmakla birlikte mevcut ihaledeki araç sayısı, kullanım alanlarının farklılığı, araçların teknik özellikleri dikkate alındığında bu kadar geniş ölçekli araç kiralama hizmetinde iş ortaklığının her bir ortağından ayrı ayrı yetki belgelerinin istenmesi ve ihalenin kısmi teklife açılmamasının ihaleye katılımı daraltacağı, diğer taraftan benzer iş düzenlemesinin de ihale konusu iş ile aynı olduğu hususu dikkate alındığında söz konusu düzenlemelerin isteklilerin ihaleye katılımını engelleyici ve rekabeti daraltıcı nitelikte olduğu sonucuna varılmıştır.

Toplantı No	: 2020/054
Gündem No	: 35
Karar Tarihi	: 02.12.2020
Karar No	: 2020/UH.I-1973